

Épületgépészeti Múzeumi Sarok a Nagyváradai Egyetemen

A kecskeméti Jakus István bakancsos turistából lett szervező

Jakus István mérnök azt vallja: a mindenkori szakmagyakorlóknak elemi kötelessége szakmájuk múltjának feltárása, emlékeinek gyűjtése és megőrzése az utókor számára – eme gondolat jegyében kezdődött húsz évvel ezelőtt az Épületgépészeti Múzeum anyagának gyűjtése. A budapesti közgyűjtemény ma már közhasznú alapítvány formájában létezik dr. Chappon Miklós vezetésével. Az alapítvány sikeres működését mintegy 13 ezer írásos dokumentum és több mint tízezer tárgy és eszköz bizonyítja.

A gyűjteményt néhány relikviával a kecskeméti Jakus István is gyarapította. Az alapítvány közreműködésével eddig 13 szakképző középiskolában és négy egyetemen valósult meg úgynevezett „Épületgépészeti Múzeumi Sarok”, egyebek között Kecskeméten is. Az ötödik egyetemi Múzeumi Sarok – elsőként a határokon túl – a közelmúltban létesült a Nagyváradai Egyetemen (Universitatea Oradea).

Az épületgépész mérnöktől megtudom, hogy a gondolat 2008-ban fogant. Bakancsos turistaként egy épi-

tész csoporttal Kós Károly nyomában, erdélyi kiránduláson járt. Utuk egyik állomása Nagyszeben volt, akkoriban Európa kulturális fővárosa. A főtéri rekonstrukció építészeti eredményét a dél-erdélyi város akkori főépítésze, Guttmann Szabolcs mutatta be, aki-ben egy végtelenül barátságos, készséges és nyitott barátot ismertek meg. A vele töltött néhány óra maradandó élményt jelentett. A bemutató a teátrum épületénél ért véget, itt köszöntek el Szabolcstól. A búcsú utolsó perceiben Jakus István elébe állt és meghívta a soron következő, kecskeméti Kéménykonferenciára mint külföldi építész előadót. Szabolcs igen furcsa tekintettel nézett, szabadkozott, hogy ő nem ért a kéményekhez, mit keresne egy kéményes konferencián?

A meghívó azzal érvelt, hogy Kós Károly ugyan korszakos zseni volt, de a kéményekhez ő sem értett. Bizonyosság erre a Varjúvár szinte működésképtelen kéményei, amelyekről Móricz Zsigmond is megemlékezett egyik írásában. „Végül azt mondtam Szabolcsnak, hogy jöjjön el hozzánk és szabad kezet kap” – folytatja a kecs-

keméti műszaki szakember. – Arról beszél, amiről akar. Meggyőztem, elfogadta a meghívást, és 2010-ben, első külföldi építészként, emlékezetesen megható előadást tartott a magyarság nagyszebeni és erdélyországi közéleti állapotáról. Azonnal visszahívást kapott a következő konferenciára, és azóta ötször adott ott elő. Kétszer közreműködésével és építész barátok segítségével rendezték meg Kecskeméten az Erdélyi Építész Kamara kortárs építészeti kiállítását, mindkettőt Szabolcs nyitotta meg.”

Időközben Nagyszeben főépítésze Kolozsvárra költözött, majd két évvel ezelőtt a Nagyváradai Egyetem építészeti fakultásának professzora lett. Többször éjszakába nyúló erdélyi és kecskeméti találkozásaik nem túl sűrűn, de rendszeressé váltak. A kéménykonferenciák fehér asztalai mellett a régi barátságok elmélyültek és újak szövődtek. Ezek hozadéka volt egy másfél évvel ezelőtti, Guttmann Szabolcs és dr. Chappon Miklós közötti beszélgetésen az a gondolat, hogy a Nagyváradai Egyetemen létrejöhetne egy múzeumi sarok. Az ötletet tett követte, Épületgépészeti Múzeum részéről megvolt a szándék, az váradai állami egyetem részéről a fogadókészség.

Olyan aprómunka következett, amelyben Jakus István maga nem vett részt, csak akkor kapcsolódott be, amikor a bemutató anyag szállítására került sor. Személyesen vitte el két fiatal kollégája segítségével a múzeumi

anyagot Nagyváradra. A szállítást alapos előkészítés előzte meg. Elkészült egy 67 tételből álló, kétnyelvű szállító levél, amelyen a kiállítási anyag oktatási segédeszközként szerepelt. Tartottak attól, hogy az anyag múzeumi tárgyként kiviteli engedély híján esteleg fennakad a magyar vámon. Aggodalmunk fölösleges volt, a magyar határon meg sem álltak. A román határőr ugyan megnézte a rakományt, majd amikor megértette, hogy ezek bizony oktatási segédeszközök, csak legyintett, a küldöttség mehetett tovább.

A nagyváradai megnyitó szerves része volt az Épületgépészeti Múzeumot bemutató, angol nyelven feliratozott film vetítése. Az alábbi linken bárki számára elérhető:

https://www.youtube.com/watch?v=2vpK_jorPsw

Ványai Fehér József